

1. Doplňte vynechané písmená i, í, y, ý.

Ľudia v minulosti nemali také možnosti cestovať a objavovať krás_ zeme, ako ich má človek 21. storočia. Dnešn_ turist_ pomerne r_chlo a bez veľk_ch ťažkost_ prekonávajú čas i vzdialenosť. Filon Byzantský v knižôčke O siedm_ch divoch sveta p_sal, že človek, ktor_ chce v_dieť na vlastné oč_ všetkých sedem divov sveta, b_ sa vyčerpan_ dlhým putovaním po zem_ a unaven_ zážitkam_ z dlhej cesty, c_til uspokojen_ len na sklonku života. Z t_ch divov sveta, ktoré vymenoval, dodnes stojí iba jedin_, p_ramídy v Egypte. Vieme, že ex_stujú v_nikajúce diela techniky dávno zabudnut_ch stav_tel'ov. Do zoznamu najvynikajúcejš_ch sa dostalo len sedem. Prečo sedem? Číslo sedem sa odpradáva považovalo za posvätné. Veril_, že ak niekto pochop_ tajomstvo čísel sedem a tr_, dosiahne vrchol ľudskej múdrost_.

2. Doplňte veľké alebo malé písmená:

_tredná Amerika, _užná _zia, _olina smrti, _lavné námestie, Štrbské _leso
(jazero), _ysoké _atry, _pišská _ová Ves, _lovenské _udohorie

Ukážka 1 Sofokles - Antigona

KREÓN: Kto nie je so mnou, je proti mne!

ANTIGONA (Ticho): Je hanbou ctiť si brata?

KREÓN (Kričí): A ten, koho zabil, to ti nebol brat?

ANTIGONA: Bol, boli obaja z tej istej krvi ako ja!

KREÓN: A prečo uctievaš tak bezbožne len jedného?

ANTIGONA: Ten druhý brat by nesúhlasil s tým, čo vravíš.

KREÓN: Akože by nie, keď si ho nechceš ceniť viac než toho bezbožníka!

KREÓN: Ale plienil túto zem! Tvoj druhý brat ju bránil!

ANTIGONA: Nieto medzi nimi rozdielu pred tvárou smrti.

KREÓN: Vždy je rozdiel medzi zlým a dobrým!

ANTIGONA (Volá): Ale ja som prišla na svet milovať, nie nenávidieť!

KREÓN (Panovačne): Ak chceš milovať – tak miluj v podsvetí! No nado mnou, kým žijem, žena vládnuť nebude!

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 03 – 07.

3. Ktorým z výrokov Kreón odsudzuje Antigonu na smrť?

- a) No nado mnou, kým žijem, žena vládnuť nebude!
- b) Nieto medzi nimi rozdielu pred tvárou smrti.
- c) Ak chceš milovať – tak miluj v podsvetí!
- d) Ten druhý brat by nesúhlasil s tým, čo vravíš.

4. O koľkých súrodencoch hovorí ukážka?

- a) o jednom
- b) o dvoch
- c) o troch
- d) o štyroch

5. V ktorej z možností tvoria slovesá antonymá?

- a) Ak chceš milovať – miluj v podsvetí.
- b) Prišla som na svet milovať, nie nenávidieť.
- c) Bol, boli obaja z tej istej krvi ako ja.
- d) Vždy je rozdiel medzi zlým a dobrým.

6. V ktorej z možností je obrazné pomenovanie k slovu *súrodenec*?

- a) Prečo uctievaš tak bezbožne len jedného?
- b) Bol z tej istej krvi ako ja!
- c) Keď si ho nechceš ceniť viac než toho bezbožníka!
- d) Je hanbou ctiť sib rata?

7. Ukážka je úryvkom

- a) z novely.
- b) z balady.
- c) z tragédie.
- d) z románu.

8. Utvorte z neurčitku slovies slovesá v 3. osobe množného čísla (prítomný čas).

- a) vážiť - .....
- b) krútiť - .....
- c) páliť - .....

Ukážka 2

Výroba papiera v súčasnosti

Drevené triesky sa dajú variť spolu s hydroxidom sodným alebo inými chemikáliami. Tie zmäknú a postupne sa menia na dlhé nitkovité vlákna. Takáto kašovitá hmota sa rozprestrie po dopravnom páse, prefúkne sa vzduchom, zovrie sa medzi valce a nakoniec sa zmení na suchý papier.

Postup výroby papiera (nie je v chronologickom poradí):

- Rozklepaním kašovitej hmoty sa porušia vlákna. Tie sa potom ľahko posplietajú.
- Odstráni sa kôra z kmeňov stromov.
- Na vyhrievacích pásoch sa papier vysuší, vlákna sa pevne zlisujú, vznikne súvislá plocha.
- Drevo sa zomelie na triesky.
- Hotový papier sa navíja na kotúče a cievky.
- Pridá sa voda, chemikálie a drevené triesky sa rozvaria na kašovitú hmotu.
- Kašovitá hmota sa čistí a bieli.
- Kašovitá hmota sa suší na jemných sieťovitých pásoch.

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 09 – 13.

9. Ktorý krok z ukážky musí byť pri výrobe papiera predposledný?

- a) Kašovitá hmota sa suší na jemných sieťovitých pásoch.
- b) Kašovitá hmota sa čistí a bieli.
- c) Na vyhrievacích pásoch sa papier vysuší, vlákna sa pevne zlisujú, vznikne súvislá plocha.
- d) Rozklepaním kašovitej hmoty sa porušia vlákna. Tie sa potom ľahko posplietajú.

10. Ktorý slohový útvar je použitý v ukážke?

- a) dynamický opis
- b) statický opis
- c) prednáška
- d) výklad

11. Ktoré zo slov vzniklo odlišným slovotvorným postupom ako zvyšné tri?

- a) drevený
- b) kašovitá
- c) chemikália
- d) hydroxid

12. V ktorej z možností je správne určené podčiarknuté sloveso v ukážke?

- a) budúci čas, trpný rod, dokonavý vid
- b) prítomný čas, trpný rod, dokonavý vid
- c) prítomný čas, činný rod, nedokonavý vid
- d) budúci čas, činný rod, nedokonavý vid

13. Ktorý vetný člen chýba v prvých dvoch vetách textu ukážky?

- a) postupne rozvíjajúci prívlastok
- b) viacnásobný predmet
- c) viacnásobný prívlastok
- d) predmet v akuzatíve

14. Akým literárnym žánrom je nasledovná ukážka?

Inteligencia je schopnosť zahryznúť si do jazyka skôr, ako mozgu napadne hlúpa myšlienka.

- a) anekdota
- b) aforizmus
- c) porekadlo
- d) príslovie

15. Koľko zložených slov je v nasledovných vetách?

Dlhoprstý, Rýchlonohý a Bystrozraký boli bratia. Jeden bol drevorubač, druhý zverolekár a tretí vynikajúci románopisec. Krátkodobo sa živil rybolovom, ale najradšej písali cestopisy.

- a) 7
- b) 8
- c) 9
- d) 10

16. Aký druh rýmu použil autor v nasledujúcej ukážke?

Tak podvedome hľadá azyl
syn, produkt našej réžie.
Sme hrdí, že sa nepokazil.
Veríme, že to prežije.
(Ján Štrasser: O synovi)

- a) združený
- b) obkročný
- c) striedavý
- d) prerývaný

17. V ktorej možnosti dochádza pri výslovnosti k spodobovaniu?

- a) pod' s nami
- b) pod' do toho
- c) disciplíny na doskách
- d) na doskách či lyžiach

18. Ktorým slovným druhom je zvýraznené slovo v nasledujúcej vete?

*Čakajú ťa dni plné športu a súťaženía na svahoch aj **pomimo**.*

- a) abstraktným podstatným menom
- b) konkrétnym podstatným menom
- c) príslovkou miesta
- d) príslovkou spôsobu

19. Ktorý zo zápisov priamej reči je správny?

- a) „Opakujem si pravopis,“ povedal Ferko „a potom pomôžem sestre.“
- b) „Opakujem si pravopis“ povedal Ferko „a potom pomôžem sestre.“
- c) „Opakujem si pravopis,“ povedal Ferko, „a potom pomôžem sestre.“
- d) „Opakujem si pravopis.“ povedal Ferko, „a potom pomôžem sestre.“

20. Ktorá informácia je časťou žánru správa?

- a) Ponúkame výhodné zájazdy do centra zimných hier.
- b) Dnes bude na programe hier lyžovanie.
- c) Otvorenie zimných hier je naplánované na zajtra.
- d) V sobotu večer sa začali ďalšie zimné hry.

21. Utvorte správny tvar prídavného mena.

- a) Holandsko - .....
- b) Praha - .....
- c) Litva - .....

22. Ktoré pomnožné podstatné mená sa skloňujú podľa rovnakého skloňovacieho vzoru?

- a) dverami, Vianoc, kúpele, novinám
- b) hrabieľ, Tlmače, nohavíc, dostihov
- c) husle, nožníc, kachliach, saní
- d) ústam, (o) Lukovištiach, okuliare, v Kútoch

23. Utvorte zo základného tvaru podstatných mien podstatné mená v lokáli jednotného čísla.

- a) pilier - .....
- b) kufor - .....
- c) vietor - .....

24. Podľa akých vzorov sa skloňujú cudzie slová *akvárium* a *atrakcia*?

- a) srdce, ulica
- b) mesto, žena
- c) srdce, žena
- d) mesto, ulica

25. Ktoré slovné spojenie **nie je** združeným pomenovaním?

- a) zoologická záhrada
- b) domáce zvieratá
- c) deväťmetrová veža
- d) vyhliadková veža